

QORTI CIVILI - PRIM'AWLA

IMHALLEF : ONOR. GINO CAMILLERI LL.D.

Seduta tat-30 ta' Lulju 2001

Citazzjoni numru 539/98 GC

Raymond Azzopardi

-vs-

Denise Buhagiar

Il-Qorti

Rat ic-citazzjoni fejn l-attur ippremetta:-

Illi fis-6 ta' Lulju, 1997 ghal xi l-11.00 a.m. waqt li l-attur kien qed isuq motorcycle Nru. FAG 112, proprjeta' tieghu, fit-telgha tax-Xemxija, limiti ta' San Pawl il-Bahar, huwa safa' involut f'incident awtomobilisitiku mal-car Nru. BAF 279 misjuqa mill-konvenuta (Dok. A);

Illi bhala konsegwenza ta' dan l-incident, l-attur garrab danni minhabba l-griehi ta' natura gravi fil-persuna tieghu li wasslu ghal debilita' ta' natura permanenti (Dok. B) oltre hsrat ingenti fil-motorcycle tieghu - kif jigi pruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

Illi ghall-incident u konsegwenzjali danni kienet tahti unikamanet il-konvenuta minhabba imprudenza, imperizja, negligenza u inosservanza tar-regolamenti;

Illi l-konvenuta, interpellata biex taghmel tajjeb ghad-danni subiti mill-attur, baqghet inadempjenti;

Ghalhekk l-attur talab li l-konvenuta tghid ghaliex din il-Qorti m'għandhiex:-

1. Tiddikjaraha unikament responsabbli għall-incident awtomobilistiku fuq riferit u għad-danni kollha li bhala konsegwenza tal-istess garrab l-attur;
2. Tillikwida d-danni tal-attur occorrendo bl-opra ta' periti nominandi;
3. Tikkundannaha thallas lill-attur dak l-ammont li jigi dikjarat bhala minnha dovut lilu in linea ta' danni;

Bl-ispejjez, komprizi dwk tal-ittra ufficjali tas-6 ta' Awissu 1997 u dawk tal-ittra ufficjali prezentata kontestwalment ma' dan l-att għan-notifika ta' l-assikurazzjoni tal-konvenuta bl-odjerni proceduri, u bl-imghax legali, kontra l-konvenuta li giet ingunta għas-subizzjoni;

Rat id-dikjarazzjoni tal-attur debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda tieghu;

Rat in-nota tal-ecezzjonijiet tal-konvenuta fejn gie eceptit :-

1. Illi, relattivament għall-ewwel talba attrici, dina hija nfondata sia fil-fatt u sia fid-dritt u għandha tigi michuda bl-ispejjez stante li għall-incident de quo, kien unikament responsabbli l-istess attur in vista ta' negligenza, traskuragni, imperizja, imprudenza u nuqqas ta' osservanza tar-regolamenti tat-traffiku;
2. Illi relattivament għat-tieni talba attrici, isegwi li, din ukoll għandha tigi michuda bl-ispejjez stante li ma hemmx danni x'jigu likwidati fil-konfront tal-eccipjenti;
3. Illi relattivament għat-tielet talba attrici, isegwi li dina ukoll għandha tigi michuda bl-ispejjez stante li ma hemmx danni li għalihom l-eccipjenti għandha tigi kundannata li tagħmel fronti;
4. Illi minghajr pregudizzju għas-suespost fi kwalunkwe kaz, trid issir il-prova tad-danni li għandhom jigu minimizzati;

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenuta debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda tagħha;

Rat id-digriet tagħha tal-24 ta' Gunju 1999 li bih gie nominat espert mediku sabiex jirrelata dwar xi debilata permanenti li seta soffra l-attur bhala rizultat tal-incident in kwestjoni;

Rat ir-rapport tal-espert mediku debitament konfermat bil-gurament fil-kors tas-seduta tal-25 ta' Jannar 2001;

Rat l-atti l-oħra kollha tal-kawza u d-dokumenti esibiti;

Semghet il-partijiet u x-xhieda minnhom prodotti;

Semghet it-trattazzjoni orali tad-difensuri tal-partijiet;

Rat il-verbal tas-seduta tas-17 ta' Mejju 2001;

Ikkonsidrat:

Jirrizulta li fis-6 ta' Lulju, 1997 għal xi 11.00 a.m. sehh incident stradali fit-telgha li hi mgharufa bhala t-Telgha tax-Xemxija, fil-limiti ta' San Pawl il-Bahar. Involuti f'dan l-incident kien hemm l-attur li kien qed isuq il-mutur proprjeta' tieghu tal-marka Suzuki numru ta' registrazzjoni FAG-112 u l-konvenuta li kienet qed issuq il-karozza tal-marka Ford Fiesta numru ta' registrazzjoni BAF-279. Jirrizulta li l-attur kien tiela fi triq principali, cioe' f'Xemxija Hill Road, San Pawl il-Bahar, filwaqt li l-konvenuta kienet hierga minn triq laterali, cioe' Triq ir-Ridott, San Pawl il-Bahar, biex tidhol fl-imsemmija Xemxija Hill Road, bl-intenzjoni li tinsel fid-direzzjoni tal-Pwales. L-attur jallega li l-konvenuta harget mill-imsemmija triq laterali b'mod intempestiv u minghajr "proper lookout" u għalhekk l-istess konvenuta għandha titqies li hi responsabbli għal dan l-incident u għad-danni konsekwenzjali li sofra l-attur kemm fuq il-persuna tieghu kif ukoll fil-mutur li kien qed isuq. Da parti tagħha l-konvenuta ssostni li dan l-incident sehh unikament tort tal-attur, li ttanta jissorpasa vettura ta' terzi li kienet wieqfa minghajr ma ta kaz għaliex dik l-istess vettura kienet waqfet;

Jirrizulta ukoll li l-attur kellu mieghu fuq il-mutur bhala "pillion rider" lil huh Richard Azzopardi. Il-konvenuta kellha magħha fil-karozza liz-zija tagħha Rita Chetcuti li kienet fuq quddiem fil-"passenger seat" u zewg tfal li kienu fuq wara. Fil-hin tal-incident fl-imsemmija triq principali kien hemm kurrent pjuttost konsistenti ta' traffiku sejjer fid-direzzjoni tal-Mellieha, cioe' fl-istess direzzjoni li kien sejjer l-attur. Minhabba dan il-kurrent konsistenti ta' karozzi, meta l-konvenuta giet biex tidhol fl-imsemmija triq principali, kella tistenna sabiex ikun hemm waqfa jew spazju sabiex tkun tista taqsam il-karreggiata tat-traffiku u tinsel fid-direzzjoni tal-Pwales. Jidher li karozza waqfet sabiex thalli l-konvenuta tghaddi u l-konvenuta bdiet taqsam il-karreggiata tat-traffiku. Jidher ukoll li, propju dak il-hin, l-attur bil-mutur tieghu ssorpasa dik il-karozza, li waqfet sabiex setgħet tghaddi l-konvenuta, u dak il-hin sehh dan l-incident;

Jirrizulta li l-konvenuta bin-naha tax-xellug tal-quddiem tal-karozza taghha laghqet il-mutur tal-attur. B'hekk l-istess mutur tkaxkar mal-art u mar fuq in-naha l-ohra tat-triq, cioe fuq in-naha l-hazina tat-triq ghar-rigward tad-direzzjoni li kien sejjer fiha l-attur. Jirrizulta ukoll li kemm l-attur kif ukoll l-imsemmi huh, preciz wara l-habta, marru fuq il-karozza tal-konvenuta u bdew jghatu bis-sieq fuq l-istess karozza, tant li kkagunaw danni ulterjuri fuq il-karozza tal-konvenuta;

L-attur jghid li kien qed isuk bil-mod fin-naha tieghu tat-triq. Huwa jghid li l-konvenuta harget f'salt minn triq tal-genb fuq ix-xellug tieghu. L-istess attur ikkonferma li meta sehhet il-habta huwa kien fuq in-naha tieghu tat-triq cioe fil-karreggjata li tiehu lejn il-Mellieha. L-attur irrefera ukoll ghall-iskizz li gie prodott mill-ufficjal tal-Pulizija li investiga din il-kollizzjoni u qal li ma jaqbilx mal-istess skizz u dana billi l-vettura tal-konvenuta, effettivament, spiccat aktar lura lejn it-triq minn fejn kienet hierga, milli muri fl-istess skizz. Huwa lanqas ma qabel mal-ispot of impact kif muri fl-istess skizz. Huwa jghid li l-habta grat aktar lura cioe aktar lejn l-istess triq laterali;

L-attur ipproducja diversi xhieda li kkonfermaw li huwa kien qed isuk fuq in-naha tieghu tat-triq u li l-habta sehhet appuntu fil-karreggjata li tiehu lejn il-Mellieha. Uhud mill-istess xhieda kkonfermaw ukoll li l-konvenuta baqghet hierga mit-triq laterali minghajr ma waqfet. L-istess xhieda prodotti mill-attur jghidu li ma jaqblux mal-iskizz u dana peress li l-habta grat aktar lejn it-triq minn fejn kienet hierga l-konvenuta. Inoltre dawn ix-xhieda jghidu li l-konvenuta mal-habta ma waqfitx mill-ewwel izda imxiet il-quddiem qabel ma waqfet;

L-attur mhux ghal kollox affidabbli u f'dak li qal mhux dejjem kredibbli. L-attur fil-kontro-ezami ammetta li kien hemm linja ta' traffiku pjuttost konsistenti sejra fl-istess direzzjoni tieghu. Huwa ammetta ukoll li ma ndunax li wahda mill-karozzi fil-linja tat-traffiku kienet waqfet, sabiex il-konvenuta setghet tghaddi. Huwa jghid li ma kienx hemm karozzi nezhlin fid-direzzjoni opposta. F'dawn ic-cirkostanzi hu aktar verosimili li meta l-attur kien qed jissorpasa t-traffiku sejjer fl-istess direzzjoni tieghu, huwa mar fuq in-naha l-hazina tat-triq. Ghalhekk hu aktar verosimili li l-habta saret fil-kareggiata l-ohra, cioe dik li tiehu lejn il-Pwales. Jista jinghad ukoll li dan hu konfermat mil-fatt li l-karozza tal-konvenuta laqtet il-mutur bin-naha tax-xellug ta' quddiem taghha. Jidher ghalhekk ukoll li l-iskizz hu korrett. Inoltre l-attur messu kien aktar prudenti meta kien qed jghamel il-manuvra tas-sorpass aktar u aktar meta huwa stees jghid li kien jaf bit-triq laterali minn fejn harget il-konvenuta u ukoll meta jirrizulta li l-attur stqarr li huwa kien qed jaqbez vettura wieqfa;

Ix-xhieda prodotti mill-attur lanqas ma huma affidabbli. Dawn ix-xhieda fl-ezami deheru li riedu jghamlu l-istess enfazi dwar l-istess fatti. Huma mhux kredibbli peress li kollha, fl-affidavit taghhom, naqsu li jsemmu l-aggressjoni li wettqu l-attur u huh wara l-habta fuq il-karozza tal-konvenuta;

Fid-dawl ta' dan kollu l-verzjoni li tat il-konvenuta hi aktar verosimili u kredibbli. Il-konvenuta kkonfermat li kien hemm hafna traffiku tiela fid-direzzjoni tal-Mellieha u ghalhekk damet wieqfa zmien twil qabel ma bdiet hierga fit-triq principali. F'hin minnhom wahda mill-karozzi waqfet ghal kollox sabiex hi tkun tista tghaddi. Ghalkhemm is-sewwieq ta' din il-karozza ghamel sinjal sabiex il-konvenuta tohrog, l-istess konvenuta ma hargitx mill-ewwel u qabel spezzjonat it-triq. Meta rat li setghet tohrog bdiet hierga u f'daqqa wahda tfacca il-mutur tal-attur, li rat biss mal-habta. Jista jkun li l-konvenuta ma ratx il-mutur minhabba l-hafna traffiku li kien hemm sejjer fid-direzzjoni tal-Mellieha;

Fid-dawl ta' dan kollu l-attur ghandu jigi ritenut li hu unikament responsabbli ghal dan l-incident stante li mar fuq in-naha l-hazina tat-triq u ma kienx attent bizzejjed meta huwa kien qed jissorpassa traffiku u karozza wieqfa biex thalli l-karozza tal-konvenuta tghaddi. Ma jirrizulta xejn li jista jitfa xi htija fuq il-konvenuta;

Ghal dawn il-motivi kollha:

Tiddeciedi billi tilqa l-eccezzjonijiet tal-konvenuta u konsegwentement tichad it-talbiet kollha attrici;

Spejjez kolha kontra l-attur.